Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXXII., št. 165 a — Ljubljana, ponedeljek 24. julija 1939 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. // Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflova ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Izza londonskih kulis:

Chamberlainov manever z mirovno oferto Nemčiji

Vesti o ponudbi milijardnega posojila Nemčiji so se izkazale za poskusni balon Chamberlaina, da bi ugotovil, ali je vendarle še možna v skra jnem primeru „monakovska" politika

London, 24. julija. br. **Kljub oficielnim demantijem o mirovni oferti Nemčiji se tako v Londonu kakor v Parizu uporno vzdržujejo vesti, da je bil nemškemu odposlancu dr. Wohltatu z angleške strani stavljen predlog o možnosti mirne likvidacije mednarodnih sporov z Nemčijo. V vladnih krogih ponovno z vso odločnostjo zatrjujejo, da ni imel s tem noben član angleške vlade kakega opravka in da zato ne more biti govora o kaki oficielni angleški ponudbi. Kljub temu pa se zatrjuje, da je bilo pretekli petek v Westminstrski palači res govora o takih načrtih. V Londonu so dr. Wohltatu posvečali veliko pozornost, ker ga smatrajo za glavnega zaupnika maršala Göringa, o katerem se trdi, da je dostopen za pametne predloge, ker ima kot vodja nemške štiriletke najboljši vpogled v resnično gospodarsko stanje Nemčije. V londonskih nemških krogih priznavajo, da ponudba ni prišla direktno od angleške vlade, pač pa sta stavila dr. Wohltatu omenjene predloge v zvezi s ponudbo milijardnega posojila dva najožja zaupnika Chamberlaina, ki nista člana vlade, ki pa veljata za najožja svetovalca angleškega ministrskega predsednika. V londonskih krogih tolmačijo to na eni strani kot novo šahovsko potezo Chamberlaina, na drugi strani pa za poskusni balon, s katerim je želel Chamberlain ugotoviti odmev, ki bi ga izzval v Angliji in v inozemstvu kak nov poskus »monakovske« politike. V tem pogledu pa je jasno, da pri sedanjem mednarodnem položaju nekaj takega ni mogoče niti misliti.**

V Parizu skeptični

Pariz, 24. julija. br. **V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih presojajo londonsko mirovno oferto Nemčiji zelo skeptično in vidijo v tem samo poskus vplivanja na nemško javnost. Sodijo pa, da taki poskusi ne bodo imeli zaželjenega uspeha, ker smatrajo za docela neverjetno, da bi se na ta način dal izzvati kak razdor med širokimi nemškimi množicami in narodno socialističnim vodstvom. Dokler vztraja Nemčija na tem, da se mora gdansko vprašanje rešiti v duhu njenih zahtev, tako dolgo je izključena vsaka mirna rešitev obstoječih sporov. Poljska ne bo nikdar pristala na nemške zahteve, z nemške strani pa se vsak kompromis odklanja. Zato je po sodbi francoskih krogov edino pravilno, da se mirovna fronta pripravi na vse možnosti razvoja mednarodnega položaja.**

Sodba Berlina: Nova angleška perfidnost

Berlin, 24. julija. br. Nemški tisk niti ne registrira londonskih demantijev in ostro zavrača londonski poskus izrabljanja gospodarskih težav, s katerimi se mora baš zaradi angleške politike boriti Nemčija. V londonski mirovni oferti vidijo poskus podkupovanja, ter označujejo to akcijo za najskrajnejšo perfidnost Angležev. Sprejetje angleških ponudb bi po sodbi nemškega tiska pomenilo novo gospodarsko zasužnjenje Nemčije. V ostalem pa izražajo v Berlinu mnenje, da gre pri vsej stvari zgolj za manever, s katerim je skušal London prisiliti Moskvo k popuščanju.

Samo privatno . . .

London, 24. julija. AA. Reuter: **Današnji listi se bavijo z vprašanjem posojila, ki naj bi ga Anglija dala Nemčiji. Listi prinašajo izjavo angleškega ministra za prekomorsko trgovino Hudsona, da je govoril z Wohltatom o gotovih možnostih, da se pa vsebina tega razgovora ni točno objavila. Hudson je posebno naglasil, da so imeli njegovi razgovori z Wohltatom popolnoma privaten in neuraden značaj in da sta razpravljala o vseh vprašanjih v zvezi s svetovno trgovino ter možnosti zboljšanja položaja na svetovnih tržiščih. Izdelala sta tudi načrt, kako naj se izvrši zboljšanje položaja svetovni tržišč. Načrt ima več točk ter upošteva razne možnosti. Hudson je naglasil, da bi se Anglija in njeni zavezniki odločno uprli vsakemu poizkusu nadvlade v Evropi. Anglija in njeni zavezniki želijo sporazum z Nemčijo. Kar se tiče gospodarskih vprašanj, je Anglija pripravljena omogočiti Nemčiji dobavo sirovin ter razvoj nemške industrije v službi miru. Načrt, ki sta ga izdelala Hudson in Wohltat, ne predvideva omejitve oboroževanja ter se ne tiče vprašanja Češkoslovaške. Na kraju svoje izjave je Hudson odločno zavrnil vse vesti, da je v načrtu omenjeno vprašanje mednarodnega posojila Nemčiji. O tem ni bilo niti besede v toku razgovorov. Vendar se lahko reče, je dejal Hudson, da je Nemčiji dana nova ponudba za mir. Glede tega vprašanja bo govoril tudi predsednik vlade Chamberlain v parlamentu verjetno še danes.**

Sporazum v Tokiju

Popoldne bo podal Chamberlain važno izjavo v spodnji zbornici

London, 24. julija. br. **Z veliko napetostjo pričakujejo v političnih krogih za danes popoldne napovedano izjavo ministrskega predsednika Chamberlaina o doseženem načelnem sporazumu z Japonsko. O tem je bila včeraj v Tokiju podpisana skupna deklaracija, ki bo danes popoldne ob 15. istočasno objavljena v Londonu in Tokiju. Danes dopoldne je imela vlada sejo, na kateri je proučila poročilo angleškega poslanika v Tokiju ter odobrila besedilo Chamberlainove izjave, ki jo bo podal v spodnji zbornici.**

Po dosedanjih vesteh je Anglija v načelu pristala na to, da prizna Japonski pravico ukrepov za ohranitev reda in miru na kitajskem ozemlju, ki so ga dosedaj zasedli Japonci. Anglija se obvezuje s svoje strani, da ne bo ovirala japonske akcije na Kitajskem niti s protijaponskimi ukrepi, niti s kako izredno podporo Kitajcem. Japonska pa se obvezuje, da bo spoštovala angleške pravice na Kitajskem.

Na podlagi tega načelnega sporazuma se bodo sedaj pričela podrobnejša pogajanja o rešitvi tiencinskega spora in o splošnih problemih Daljnega vzhoda, pri čemer pa Anglija slej ko prej vztraja na politiki odprtih vrat, sloneči na pogodbi devetih velesil. Za danes popoldne je napovedana prva plenarna seja angleške in japonske delegacije. Dosedanji razgovori so se vodili samo med japonskim zunanjim ministrom in angleškim veleposlanikom, pri oficielnih pogajanjih pa bodo na obeh straneh sodelovali tudi gospodarski, politični in vojaški strokovnjaki.

Sporazumu z Japonsko pripisujejo v londonskih diplomatskih krogih velik pomen, ker si bo Anglija na ta način izposlovala svobodne roke za morebiti potrebne akcije v Evropi.

Bojazen v Parizu

Pariz, 24. julija. br. V tukajšnjih vladnih in političnih krogih z veliko pozornostjo zasledujejo razvoj pogajanj med Anglijo in Japonsko. **Pariške kroge predvsem zanima vprašanje, kakšen vpliv bo imel angleško-japonski sporazum na pogajanja v Moskvi, ki smatra Japonsko za svojega najbolj nevarnega tekmeca na Daljnem vzhodu. Po mnenju pariških krogov je izven vsakega dvoma, da bo ta sporazum v veliki meri vplival na nadaljni potek pogajanj v Moskvi, pa tudi na celokupen mednarodni položaj, ker so vsi mednarodni problemi tako medsebojno povezani, da se ne da niti eden reševati ločeno.**

Glavna vprašanja svetovne politike so revizija ameriškega zakona o nevtralnosti, vprašanje konference na Daljnem vzhodu in vprašanje zaključitve pogodbe med Anglijo, Rusijo in Francijo. Vsa ta vprašanja so tako povezana, da je njihova rešitev odvisna od vzajemne rešitve.

Značilno je v zvezi s tem tudi pisanje bivšega ministra za letalstvo Piera Cota o pogjanjih v Moskvi. Piere Cot postavlja vprašanje, zakaj se v Moskvo ne pošljeta dva izrazita francoska in angleška politika. V poštev bi prišla v prvi vrsti Eduard Herriot in Winston Churchill. V primeru, če bi se tema dvema ne posrečilo uspešno končati pogajanja z Moskvo, bi to pomenilo, da je sklenitev pogodbe z Moskvo nemogoča. Druga, še možna rešitev je po mnenju Piera Cota ta, da se sestanejo šefi generalnih štabov Francije, Rusije in Anglije, ki bi določili tehnične pogoje sodelovanja.

Nemške informacije

Berlin, 24. julija. e. Po vesteh iz Tokia je dosežen načelni sporazum v pogajanjih med Anglijo in Japonsko. Sporazum vsebuje zelo dalekosežne sklepe in predstavlja uspeh japonske politike. Po obvestilih iz poučenih krogov je dosežen sporazum v naslednjih točkah:

1. Anglija priznava sedanje stvarno stanje na Kitajskem,

2. Anglija se ne bo protivila ukrepom japonske vlade za dokončno zagotovitev japonske oblasti na Kitajskem.

3. Anglija se ne bo protivila namenom, ki jih ima Japonska na Kitajskem.

V berlinskih diplomatskih krogih poudarjajo dalekosežni pomen tega sporazuma za bodoči razvoj mednarodnega položaja in naglašajo, da to stvarno pomeni ukinitev angleške pomoči Kitajski in maršalu Čangkajšku.

Japonske zahteve glede Tiencina

Tokio, 24. julija. AA. Agencija Domej poroča, da bo po pisanju japonskih listov Japonska na današnji konferenci postavila slede zahteve:

1. izročitev štirih morilcev.
2. izgon nezaželenih elementov, ki so preplavili angleško koncesijo, ter vzdrževanje miru in reda v koncesiji.
3. stroga preiskava proti gotovim japonskim elementom v koncesiji.
4. odpust kitajskih častnikov, ki so nasprotniki Japonske.
5. izročitev denarja, ki je deponiran v kitajskih bankah v koncesiji.
6. sodelovanje Anglije pri ureditvi emisije in cirkulacije denarja federalne rezervne banke ter
7. priznanje pravice Japoncev do odškodnine zaradi padca kitajskega denarja

Krvav spopad v Šanghaju

Šanghaj, 24. julija. AA Reuter: Po pripovedovanju potnikov je prišlo v Šanghaju do hude borbe med kitajskimi in japonskimi četami. Kakor trdijo Kitajci, se je oddelku 3000 rednih kitajskih vojakov posrečilo prodreti v Šanghaj. Japonci so poslali proti Kitajcem v naglici čete z ročnimi bombami ter oklopne avtomobile.

Zaplenjeno srebro na angleškem parniku

Tiencin, 24. julija. AA. Agencija Domej poroča, da je policija preiskala angleški parnik Sianovo na reki Pejho pri Tangkuju. Policija je našla ob tej priliki 3750 kg srebra v vrednosti 3 milijone lejev. Policija je aretirala enega Kitajca, ki je bil član posadke, dragoceni tovor pa zaplenila.

Odločitev v Moskvi?

Jutri se sestane vrhovni svet sovjetov, da izreče zadnjo besedo

MOSKVA, 24. julija. br. Agencija Tas je danes objavila komunike, da se bo jutri sestal vrhovni svet sovjetov k izredni seji, na kateri bo proučil pogajanja z Anglijo in Francijo. Iz tega komunikeja sklepajo, da je bil na včerajšnjem sestanku angleških in francoskih zastopnikov z Molotovim dosežen sporazum na podlagi najnovejših angleško-francoskih predlogov, ki so, kakor se zatrjuje v poučenih krogih, ustrezali željam Moskve. V moskovskih diplomatskih krogih računajo, da bo še ta teden podpisan sporazum, ki ga bo jutri Molotov predložil vrhovnemu svetu sovjetov v odobritev. Tako London kakor Pariz sta zadnje dni zelo pospešila pogajanja, ker želi Molotov prihodnji teden odpotovati na daljši odmor na Krim.

Spori v Francovi vladi

General Jague aretiran — Borba med falangisti in monarhisti

London, 24. julija. AA. Havas. **Dopisnik »Timesa« poroča iz Hendaya, da je bil general Jague aretiran. S tem v zvezi pravi list, so nastali neredi v Sevilji. Dopisnik »Timesa« poroča dalje da je glavno vprašanje, s katerim se sedaj bavi general Franco, vprašanje imenovanja predsednika ministrskega sveta. Obstojata dve glavni kandidaturi. En kandidat je Serano Sunner, zet generala Franca ter sedanji minister notranjih zadev, drugi kandidat pa je grof Jordana, podpredsednik ministrskega sveta in zunanji minister. Odločitev je zelo težka, ker zastopata oba zvesta sodelavca generala Franca nasprotna mnenja. General Franco bi želel dokazati, da ni niti za, niti proti falangistom. Dalje poroča dopisnik »Timesa«, da nameravata finančni minister Andres Amado in pravosodni minister grof Rodenzo podati ostavki.**

Strahovito neurje v Franciji

Vihar in toča sta opustošila cele pokrajine

Pariz, 24. julija. e. **Po solnčnem vremenu je davi tik pred zoro po vsej Franciji nastalo silno neurje, ki je povzročilo ogromno škodo, ki sega v milijone. V Savoji in vzhodnem delu Francije je padala debela toča, ki je uničila vse kulture, setev in sadje. V nekaterih vaseh je poškodovanih mnogo hiš. V Savoji je opustošena vsa pokrajina. V okolici Aix les Bains je padaal debela toča, ki je pokrila polja več centimetrov debelo. V Chamonixu je bil pravcati orkan, ki je ruval drevesa s koreninami vred. Na mnogih krajih je onemogočen vsak promet. Pokvarjenih in porušenih je mnogo električnih in telefonskih napeljav in več mest je ostalo v popolni temi. V južnem delu Francije so silno trpeli zlasti vinogradi in tobačni nasadi.**

Škofijska palača v Toledu pogorela

Ogenj je nastal zaradi eksplozije kemikalij — Dragoceni dokumenti uničeni

Toledo, 24. julija. AA. Havas: V škofijski palači je nastal požar. Ogenj se je zelo hitro širil ter so morali gasilci podreti veliki most, ki veže škofijsko palačo s katedralo, da bi rešili cerkev. Škofijska palača je popolnoma uničena. Človeških žrtev ni, pač pa je materialna škoda zelo velika. Strokovnjaki mislijo, da je nastal požar zaradi eksplozije kemikalij, ki so se nahajale v lekarni v pritličju palače. Požara ni bilo mogoče pogasiti, ker ni bilo vode. Palača je bila znana zgodovinska stavba. Sam kardinal nadškof Goma je osebno nadziral reševalna dela ter je zapustil palačo šele okoli polnoči, ko je bilo že jasno, da je izgubljeno vsako upanje, da bo mogoče palačo rešiti. Dragocena biblioteka z velikim številom rokopisov in dokumentov iz prvih krščanskih časov Španije je bila rešena. Strokovnjakom je posebno žal, da je bila uničena slavnostna dvorana kanonikov, ki je bila umetniško in zgodovinsko najdragocenejši del palače.

Suša tudi v Ameriki

New York, 24. julija. AA. Havas: Velika suša je povzročila ogromno škodo v posameznih posameznih vzhodnih ameriških državah.

Nemško-ruska pogajanja

Nadaljevala se bodo šele po konč- pogajanjih v Moskvi

Berlin, 24. julija. e. **Po poročilih iz Moskve se bodo gospodarska pogajanja med Nemčijo in Rusijo nadaljevala šele po zaključitvi angleško-francosko-ruskih pogajanj. Čeprav ni nobenega trgovinskega vprašanja v pogajanjih med Francijo, Rusijo in Anglijo, smatrajo, da je boljše, da se na pogajanja med Nemčijo in Rusijo počaka do časa, ko bo Rusija svobodnejša. Čeprav s službene nemške strani ni bil dosedaj izdan noben komunike o nemško ruskih trgovinskih razgovorih, se merodajni krogi trudijo, da bi poživitev trgovinskih odnošajev odgovarjala obojestranskim željam.** Trgovina s Sovjetsko Rusijo je padla od 800 na 100 milijonov mark. Poudarjajo, da se Nemčija zanima za ruski petrolej, odnosno za industrijske sirovine in les in da bi hotela za to v Rusijo izvažati izdelano blago in polfabrikate, zlasti električne naprave in poljedelske stroje. Zatrjujejo tudi, da obstoji možnost zaposlitve ruskih poljedelskih, gozdarskih in cestnih delavcev v Nemčiji. Govori se tudi o tem, da bi izvozni krediti Rusiji znašali poldrugo milijardo mark in sicer z dvoletnim rokom.

Izjava belgijskega kralja Leopolda

Liege, 24. julija. e. Belgijski kralj Leopold je imel včeraj o priliki proslave 100-letnice nekega rudarskega podjetja govor, v katerem je izjavil, da je Belgija odločena ostati izven vsakega konflikta, v kolikor ne bi ogrožal njenih pravic. »Z orožjem v roki ostanemo svoji gospodarji«, je izjavil kralj, »in edinstvo Belgije bo omogočilo, da bomo gledali v bodočnost z zaupanjem!«

Aleksandretski sandžak izročen Turčiji

Ankara, 24. jul. e. Aleksandretski Sandžak je bil včeraj v smislu francosko-turškega sporazuma s strani francoskih merodajnih oblasti oficielno izročen Turčiji. V navzočnosti ogromne množice ljudstva so včeraj zjutraj zadnje francoske čete zapustile aleksandretsko ozemlje. Obenem so na vladnih poslopjih in vojašnicah razobesili turške zastave in jim izkazali čast. Razvitju zastav je prisostvovala turška službena delegacija in francoska mandatna oblast, ki je turškim oblastem izročila vso upravo. V proslavo tega dogodka so se po vsej Turčiji pričele tridnevne narodne svečanosti.

Izselitev Nemcev iz Južne Tirolske

Rim, 24. julija. e. Po informacijah polslužbenega lista »Provinzia di Bolcano« je v smislu italijansko-nemškega sporazuma Nemcem prepovedano, da bi se naseljevalo v Južni Tirolski. Sporazum predvideva poleg prisilnega tudi prostovoljno izseljevanje južnotirolskih Nemcev v Nemčijo. Izseljevanje se bo izvedlo postopno. List zatrjuje, da ne bo izseljevanja v množicah. Nemci, ki se bodo prostovoljno izselili iz južne Tirolske, bodo dobili odškodnino tako od Italije, kakor od rajha.

Nočne vaje s posebno razsvetljavo v Londonu

London, 24. julija. (Reuter). V minuli noči so se vršili poizkusi s posebno razsvetljavo v londonski luki. S pomočjo posebnih žarnic so razsvetlili luko tako, da je ni bilo mogoče videti iz zraka. Šest parnikov je za časa vaj izkrcavalo blago, medtem ko so letala letela zelo nizko ter fotografirala tok operacij. Ministrstvo za mornarico je takoj začelo proučevati rezultate poizkusov. Ti poizkusi imajo veliko važnost za primer vojne.

Incident na bolgarsko-turški meji

Sofija, 24. julija. e. Snoči je po Sofiji krožila vest, da je nastal na turško-bolgarski meji težak incident. Več turških vojakov, ki so prišli čez mejo, je bilo ustreljenih. Zaradi teh vesti je vojno ministrstvo izdalo naslednje uradno poročilo:

»Dne 21. julija ob 22.30 so med stražnicama 9 in 10, nahajajočima se v področju svilengradske obmejne čete, bolgarski graničarji opazili, da sta dva oborožena človeka prišla na bolgarsko ozemlje. Graničarji so ju pozvali, naj počakata, a ker se nista odzvala, so streljali. Eden izmed obeh neznancev je nato pobegnil na turško ozemlje, drugi je bil pa hudo ranjen in so ga graničarji ujeli. Obojestranske obmejne oblasti so naslednjega dne ugotovile, da sta bila to dva turška vojaka. Mešana komisija je tudi ugotovila, da so se bolgarski graničarji strogo držali predpisov in da jih niso kršili. V tem smislu je bil tudi sestavljen skupni zapisnik.«

Ko so novinarji vojnemu ministru generalu Daskalovu javili, da se v Sofiji govori, da je padlo 20 turških vojakov in da jih je bilo 80 ranjenih, je minister šaljivo odgovoril: To je bilo prejšnji dan, ko na meji ni bilo nobenega spopada.

Festival v Hamburgu

Hamburg, 24. julija. e. Včeraj je bil v Hamburgu na zelo svečan način zaključen peti kongres proslave narodno socialistične organizacije Kraft durch Freude. Na trgu Adolfa Hitlerja je bila prirejena veličastna smotra, katere so se udeležile vse nemške in tudi tuje delegacije, ki so defilirale pred maršalom Göringom in ministrom za delo dr. Leyem. V sprevodu je korakala tudi jugoslovenska dijaška folkloristična skupina pod predsedstvom Mage Magazinovićeve, ki je krenila pred službeno tribuno, na čelu sprevoda noseč jugoslovensko trobojko. Občinstvo je navdušeno vzklikalo Jugoslaviji. Na dveh svečanih predstavah, pri katerih je bilo 15.000 gledalcev in na katerih so te delegacije izvajale svoje plese, se je jugoslovenska skupina odlikovala s svojimi lepimi plesi in folkloističnimi motivi bogatih narodnih noš. Vodja jugoslovenskega konzulata v Hamburgu, podkonzul Bogić je priredil na čast jugoslovenski skupini sprejem.

Borzna poročila.

Curih. Beograd 10, Pariz 11.7375, London 20.7425, New York 443, Bruselj 75.30, Milan 23.30, Amsterdam 237.10, Berlin 177.80, Praga 15.15, Varšava 83.50, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Obmejno sokolstvo na straži

Lep sokolski nastop so imeli včeraj v Limbušu

Maribor, 23. julija

Naš staroslavni, nacionalni Limbuš je doživel danes lep sokolski praznik. Limbuški Sokol je skrbno pripravil nastop, h kateremu so prihiteli Sokoli tudi sosednih sokolskih društev v velikem številu tudi iz Maribora. Limbuš je razodel danes svoje sokolsko srce in navdušeno sprejel goste in domače Sokole.

Ob 2.45 je bil svečan sprejem gostov, predvsem mariborskih Sokolov. Na železniški postaji so pričakali goste limbuški Sokoli s pekrsko gasilsko godbo, nakar se je razvila na letno telovadišče učinkovita sokolska povorka, ki ji je občinstvo živahno ter navdušeno vzklikalo.

Na letnem telovadišču se je razvil skrbno izbran, slikovit telovadni spored. Po svečani poklonitvi dvignjeni drž. zastavi so sledile posamezne telovadne točke, ki so jih strumno in disciplinirano izvajali vrli pripadniki limbuškega Sokola, vsi njegovi telovadni oddelki. Ves čas je vneto svirala pekrska gasilska godba. Množica zavednih Limbušanov ter okoličanov je sledila poteku telovadnega nastopa z veliko pozornostjo in živahnim priznanjem. Toplo občutene besede je spregovoril prosvetar limbuškega Sokola F. Podgornik, ki je podčrtaval vzgojni ter nacionalni pomen sokolstva, ki mu pripadajo ob meji še posebne, važne naloge. Omenjal je velike uspehe sokolstva in zaključil svoja izvajanja z vzklikom prvemu Sokolu Nj. Vel. kralju Petru II. Z velikim odobravanjem je množica sprejela govornikova izvajanja.

Ves nastop je razodel neumorno delavnost in agilno prizadevnost požrtvovalnih limbuških Sokolov, ki se morajo poleg svojega konstruktivnega sokolskega dela boriti še z raznimi težavami, ki pa ne morejo zaustaviti poleta požrtvovalnih limbuških Sokolov, ki so tudi danes dokazali, da hočejo v vseh svojih plemenitih stremljenjih uresničevati pomembni Tyršev program.

Po nastopu se je razvila iskrena, prijateljska sokolska veselica, ki je potekla v najlepšem razpoloženju. Vrlim limbuškim Sokolom pa čast in priznanje za lep nastop in borbo, s katero uspešno uveljavljajo svojo voljo do obstanka in napredka. Današnji dan je bil eden najlepših, kar jih pomni naš prijazni, lepi Limbuš v povojni dobi.

Odgovor pekovskih pomočnikov

Borba med pekovskimi mojstri in pomočniki

Maribor, 23. julija

V zvezi z objavo odgovora pekovskih mojstrov smo prejeli iz vrst pekovskih pomočnikov sledeč odgovor s prošnjo za objavo:

Pekovski pomočniki nismo šli na pogajanja z mojstri pod nobenim vplivom, ker smo polnoletni in ker vemo, kje nas čevelj žuli. Vsako noč, ko ves božji svet počiva, in tudi naši mojstri, moramo mi delati, tudi zanje. Za neuspeh pogajanj niso krivi nobeni »marksistični voditelji«, temveč voditelji pekovskih mojstrov, kajti po nalogu njihovih voditeljev iz Zagreba so mojstri odpovedali kolektivno pogodbo v Celju, Splitu, Karlovcu in drugje.

Po stari kolektivni pogodbi, ki pa že pol leta ni več v veljavi, nismo pekovski pomočniki v Mariboru najbolje plačani v državi. V Zagrebu, Ljubljani, Beogradu so plačani pomočniki enako kakor tukaj, če ne še bolje. Stare kolektivne pogodbe se večina pekovskih mojstrov sploh ni držalo. Na prste bi lahko sešteli vse tiste pomočnike, ki so po kolektivni pogodbi plačani od 300 do 400 din tedensko. Če so plačani pomočniki ponekod na jugu na primer v Užicah (250 do 350 din) nižje, je to razumljivo, ker je tam življenje dosti, skoraj za polovico cenejše od življenja v Mariboru.

Iniciativo za pogajanja za novo kolektivno pogodbo smo dali pomočniki (dopis pekovskim mojstrom 25. maja letos) in ne mojstri, ker se v brezpravnem stanju ni dalo več živeti.

Na drugem skupnem sestanku je predsednik Združenja pekovskih mojstrov zahteval od nas, da se preko oblastev odrečemo naredbi banske uprave glede omejitve nočnega dela in da bi se pogajanja šele nato nadaljevala. Na tem sestanku z mojstri tajnik združenja sploh ni zapisoval poteka pogajanj, čeprav se je govorilo o najvažnejših točkah pogajanj, iz česar so pomočniki sklepali, da mojstri ne jemljejo stvari resno kakor bi morali. Poleg naredbe banske uprave, ki bi se ji naj odpovedali, so mojstri tudi zahtevali, da bi se v naprej odpovedali eventualnemu zakonu, ki bi ga v smislu te naredbe izdalo ministrstvo za socialno politiko. Na zadnje nismo mogli pristati, ker bi se to protivilo zakonu in naredbi. Ker nismo pristali na to, so se pogajanja razbila. Po čigavi krivdi? Čakali smo nekaj dni da bi nas mojstri obvestili o nadaljnjih pogajanjih. Ker pa se to ni zgodilo, smo poslali 7. julija mojstrom dopis, v katerem smo zahtevali, da se pogajanja nadaljujejo.

Mojstri vseskozi naglašajo, da so mezde njihovih pomočnikov velike ali za naporno nočno delo so te mezde mizerne. Hoteli so se samo porazgovoriti o škodljivosti nočnega dela pekovskih pomočnikov in vajencev. — Pekovski pomočniki.

Čuden vremenski preokret

Od 51° C zvečer je padla temperatura na 21° C zjutraj

Maribor, 23. julija

Če kateri, zasluži pač ta vremenski preobrat, da ga ugotovimo. Preobratov v vremenu, kakor je sedanji, pozna zgodovina meteorologije zelo malo. Preobrat se je pričel včeraj, v soboto, 22. t. m. že dopoldne z neznosljivo soparico. Opoldne je termometer v senci kazal 35 C, a na soncu 45 C. V prvih popoldanskih urah je depresija za spoznanje odjenjala. Proti zapadu je bilo videti znake nevihte, in kakor smo že snoči po potnikih iz Koroške dognali, je v Celovcu popoldne deževalo. Proti 17. uri pa se je nepričakovano pojavil silen nov vročinski val, ki je na Kralja Petra trgu potisnil termometer na 51 stopinj C (seveda na solnčni strani), dočim je proti 19. uri kazal še vedno 46 C, a v senčnih legah 35 C. Do 20. ure se je znižal le za 3 stopinje. Pričakovati je bilo silnega preobrata z uničujočimi nevihtami.

Pa se je proti vsemu temu pričakovanju začel preobrat nenavadno skromno. naš opazovalec je žrtvoval to noč z opazovanji na Kalvariji. Proti 21. uri se je začelo splošno pooblačenje, na zapadu pa neprestano bliskanje, ki je opolnoči prešlo na veliko obzorje, proti jugu in severu. Izpočetka posamezni bliski so prešli v neprestano, odprto ognjeno morje. Na severozapadu so švigale ognjene strele z reakcijo odseva preko vrtov Maribora. Davi proti 1. uri je dotlej tudi na Kalvariji še občutno soparico naenkrat pretrgal mrzel severnik oziroma severozahodnik, ki je prihajal očividno od večjih neviht preko državne meje. Prve deževne kaplje so začele padati ob pol 2. šele uro pozneje je sledil pohleven dež, ki pa je prenehal proti 3. uri in se je šele ure pozneje, žal le v preskromni množini ponovil ter vsaj za silo ohladil ozračje. Danes kaže termometer le še 20 stopinj in je šele opol dan komaj prilezel na 21 C.

Ljudi so tihotapili čez mejo

Bridko razočaranje lahkovernih zapeljancev

Maribor, 22. julija

Oblastva so prišla na sled svojevrstni družbi, ki se je pečala s tihotapstvom ljudi preko meje. V zadnjem času so se namreč množili primeri, ko izročajo nemška oblastva naši policiji številne osebe, ki so jih polovili onstran meje, ker so se klatile brez dela in brez veljavnih dokumentov. Vsak dan izročajo našim oblastem 5 do 8 moških, ki so šli skrivaj preko meje.

Osebe, ki so jih nemška oblastva odgonskim potom spravila v našo državo, pa so pri zaslišanju izpovedale, da so postale žrtev neke dobro organizirane skupine brezvestnih ljudi, ki so imeli svoje »zastopnike« zlasti na Hrvatskem. Ti agenti so namreč zatrjevali, da je onstran meja mnogo dela in dober zaslužek. Marsikateri, ki je doma živel v skromnih razmerah, je izrazil željo, da bi tudi rad šel v Nemčijo. Agenti in zastopniki so seveda izrazili pripravljenost, da bi reflektante spravili preko meje, toda za svoj trud so zahtevali zneske od 2000 do 3000 din. In tako se je zgodilo, da je marsikateri, ki bi rad šel preko meje in se od tam vrnil z večjim zneskom denarja, prodal zadnjo kravo ali pa je vzel hipoteko na svoje posestvo, da bi dobil sredstva za odhod preko meje.

Ko je takšen nesrečnik, ki je nasedel zatrdilom agentov, imel v rokah denar, se je po navodilih pripeljal v Maribor, kjer so ga že čakali drugi »zastopniki«. V Mariboru so potem morali odšteti »zastopnikom« znesek za ilegalni prehod preko meje, nato pa so spravili »belo blago« v avtomobile ter jih pripeljali do bližine meje. Potem je neki »vodnik« spravil ljudi preko meje, v nekaterih primerih pa so reveže kar pustili v bližini meje ter dejali, naj sedaj gredo po tej in tej poti, pa bodo prišli preko meje. Mnogo takih nesrečnikov so zalotili že naši čuječi graničarji, drugim spet pa se je le posrečilo priti po skrivnostnih poteh onstran meje, kjer pa so jih polovili in vtaknili v zapore. Nekaterim se je tudi posrečilo, da so dobili delo pri kmetih, toda na veliko presenečenje so jim plačali za teden dni trdega poljskega dela le po eno marko dnevno. In tako se je zgodilo, da so se mnogi tudi sami javili oblastem, da bi jih spravili nazaj v našo državo. Drugi pa so skušali skrivaj spet priti nazaj v Jugoslavijo.

V zvezi s to afero je mariborska policija že izsledila nekatere »zastopnike« in agente te družbe, ki se je pečala s tihotapstvom ljudi preko meje. Policija sedaj intenzivno nadaljuje s preiskavo, ki bo prav gotovo prinesla na dan marsikatero podrobnost iz delovanja te dobro organizirane družbe.

Iz Ljutomera

— **Napredovanja in premestitve učiteljev.** V ljutomerskem srezu so napredovali: v 8. skupino žitnik Maks iz Železne gore, , 9. skupino pa Primc Nela iz Križevcev, Slapar Štefanija od Sv. Duha in Antonac Oča iz Križevcev pri Ljutomeru; premeščeni pa so Šetina Helena iz Apač k Sv. Juriju ob južni železnici, Burger Fanica iz Kapele v Ribnico pri Kočevju, Rošker Justina iz Pišec v Ljutomer, Štern Oskar iz Pirnič v Šafarsko, Nežika Kozoderc iz Stare ceste na Ptujsko goro, Emilija Pirnat iz Križevcev na Ptujsko goro.

— **Očesiavske vrelce raziskujejo.** Naši javnosti je znana tudi brezplačna očesiavska slatina, ki jo pridobivajo na povsem preprost način ter ima tamkajšnji vzdelec mnogo posetnikov. Pri tem vrelcu se je napolnilo že nešteto steklenic in posod. To slatino so ljudje uporabljali kot radensko, ker je bila zelo dobra. Včasih so prišli tudi k vrelcu gostilničarji s praznimi slatinskimi zaboji ter si napolnili steklenice. Ker pa je bil dotok zastonjkarjev vedno večji, se je darovanje slatine omejilo, da so sedaj mogli ljudje natočiti pri vrelcu le po eno večjo ali manjšo posodo za svojo uporabo, s čimer so bili gostilničarji, ki so prihajali celo od daleč, hudo prizadeti. Ko je radensko zdravilišče zaznalo za ta vrelec in njegovo mineralno vodo, ki je v tej neposredni okolici, je kupilo ta svet z vrelcem vred. Raziskovanje vode je pokazalo, da je zdravilna in da ima mnogo rudninskih snovi, ki jih mora imeti mineralna zdravilna voda. Zato je lastništvo radenskega zdravilišča začelo razmišljati o eventualnem eksploatiranju te mineralne vode, zlasti v pogledu novega očeslavskega zdravilišča. Tako so začeli pred tednom intenzivno raziskovati očeslavske vrelce in njihovo okolico. V ta namen vrtajo v zemljo v okolici dosedanjega vrelca ter raziskujejo teren in vodo. Če bodo raziskovanja uspešna, bi v Očeslavcih dobili nove vrelce pitne slatine in novo zdravilišče.

— **Avtobusna proga Murska Sobota—Radenci—Maribor.** Takoj pred graditvijo murskega mostu pri Petanjcih so se oglasili reflektanti za novo avtobusno progo, ki bi vezala Mursko Soboto—Radence—Maribor. Prošnje za podelitev koncesije je reševala banska uprava, ki je podelila koncesijo za to progo mariborskemu mestnemu podjetju. Z dograditvijo mostu in otvoritvijo te avtobusne proge se bo naše Prekmurje tesno povezalo z našimi kraji v gospodarskem in kulturnem pogledu.

— **Povožen otrok.** Pri nakladanju žita je vinčar Vrbnjak v Murščaku povozil svojega sina, 10letnega Friderika Vrbnjaka. Kolesje mu je zdrobilo desno nogo.

— **Ker je zamašil dimnik.** Jožef Gruškovnjak je zamašil v decembru dimnik s senom gostilničarju Rihardu Vregu z namero, da bi zakadil stanovanjsko sobo, v kateri so spale 4 osebe. Za to dejanje je bil obsojen na en mesec in 10 dni strogega zapora in na plačilo 240 din. Pri kazni sta upoštevana še dva druga Gruškovnjakova prestopka.

Drava je zahtevala novo žrtev

V soboto je utonil pri Mariborskem otoku 26 letni predilec Josip Ergaver

Maribor, 23. julija

Drava je zahtevala svojo letošnjo tretjo žrtev v mariborskem okolišu. Kovaču državnih železnic Andreju Blažiču in dijakinji Miroslavi Severjevi je sledil v soboto popoldne okoli pol 3. v smrt v dravskem vodovju 26letni predilec Josip Ergaver, stanujoč v Studencih v Obrežni ulici 3.

Sobotna popoldanska silna vročina je privabila na stotine in stotine ljudi v kopališče na Mariborskem otoku. Pa tudi ob dravskih nabrežjih je bilo mnogo mlajših kopalcev in kopalk, ki so se zatekli pred vročino v hladno Dravo. Na studenški strani nasproti Mariborskemu otoku se je zbrala večja skupina kopalcev in plavalcev, ki je hotela okoli pol 3. preplavati Dravo s studenške strani, da bi priplavala do otoka. Med temi plavalci je bil tudi 26letni predilec Josip Ergaver, uslužben v tukajšnji tekstilni tvornici Doctor in drug, ter njegov brat Stanko. Ko je priplavala skupina do sredine, pa je Josipa Ergaverja očividno prijel krč. Parkrat je kriknil na pomoč. Brat Stanko je hitel, da bi rešil svojega brata. Toda že v naslednjem trenutku je dravsko vodovje zagrnilo nesrečnega Josipa Ergaverja, ki ga ni bilo več na spregled. Prihitel je tudi čolnar, da bi pomagal pri reševanju, toda Ergaver je že utonil. Nesrečni utopljenec ni bil poročen ter je bil doma iz Primorja. Vsi, ki so ga poznali, so videli v njem dobrega in odkritega tovariša ter prijatelja.

Tudi ta primer kaže spet, kako zahrbtna in nevarna je Drava ravno na tem mestu, kjer zahteva leto za letom svoje žrtve. Kaže pa tudi, da je plavanje preko Drave tudi v skupinah tvegano ter nevarno.

Mariborske in okoliške novice

— **Počastimo spomin generala Maistra.** V sredo 26. t. m. ob pol 9. uri dopoldne bo v tukajšnji frančiškanski cerkvi maša zadušnica ob peti obletnici smrti osvoboditelja Maribora generala Rudolfa Maistra. Maistrovi borci in tudi drugo nacionalno občinstvo se zbero v sredo 26. t. m. ob pol 18. na mestnem pokopališču na Pobrežju, kjer bo ob grobu generala Maistra spominska svečanost, pri kateri sodelujejo tudi naši vrli jadranovci. Ob tej priliki bodo Maistrovi borci položili na grob svojega nesmrtnega voditelja in generala Rudolfa Maistra lep spominski venec. Počastimo v čim večjem številu spomin nepozabnega in prvega našega narodnega generala ob meji!

— **Napihljeno truplo nesrečne utopljenke.** Pri Sv. Marku niže Ptuja je naplavila Drava truplo 15letne dijakinje Miroslave Severjeve, ki je v nedeljo 16. julija utonila v Dravi na pobreški strani. Značilno za tragično usodo nesrečne Miroslave Severjeve je, da bi bila že svojčas skoraj utonila v Dravi, pa jo je neka plavalka rešila v zadnjem hipu gotove smrti. Miroslava Severjeva se je tedaj po srečni rešitvi zaobljubila, da ne pojde nikdar več v Dravo. Toda silna vročina pretekle nedelje jo je izvabila v dravsko valovje, kar je bilo zanjo usodno.

— **Pri priči mrtev.** 58letni hlapec Anton Hrenič iz Krčevine si je pognal kroglo naravnost v srce. Bil je pri priči mrtev. Vzrok samomora ni znan.

— **Premestitev.** Kontrolor g. Ivan Kosiček je premeščen iz Cankove v Maribor.

— **35 stopinj Celzija** je bilo v soboto v Mariboru v — globoki senci.

— **Iz Radvanja.** Marljiva sokolska četa v Radvanju je z lepim uspehom uprizorila Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«.

— **Iz učiteljske službe.** Premeščeni so: I. Žmavec iz Cankove v Lehen, Emilija Gerbec iz Spodnjih Slaveč v Mežico, Elizabeta Petrič iz Črenšovcev k Sv. Urbanu, pri Ptuju, Emilija Pirnat iz Križevcev na Ptujsko goro, Neža Kozoderc iz Stare ceste na Ptujsko goro, Anton Smodič iz Hajdine v Ptuj.

— **Napredovanja.** Ravnatelj na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru g. Josip Priol je napredoval v 4. I. skupino, banovinski kmetijski ekonom pri sreskem načelstvu Maribor desni breg Josip Novak v 8. položajno skupino.

— **Pogreb Avgusta Špendla.** V soboto popoldne se je zbrala na pobreškem pokopališču množica prijateljev, znancev in stanovskih tovarišev nepozabnega pokojnega poštnega inšpektorja in šefa poštno carinskega oddelka pri pošti Maribor II g. Avgusta Špendla. Pogreba so udeležili tudi zastopniki poštne direkcije višji svetnik dr. Franc Janžekovič, potem upravnik pošte Maribor II inšpektor g. A. Klemenčič ter upravnik pošte Maribor I g. Ortan. V številnem mrtvaškem sprevodu so korakali za globoko užaloščenimi svojci poštni uradniki, zvaničniki, služitelji in drugi pogrebci, ki so spoznali v pokojnem A. Špendlu plemenitega tovariša, dobrega človeka. Žalostinke je svirala poštarska godba, pevci pevskega društva »Poštni rog« pa so odpeli turobni žalostinki. V sveži gomili, ki jo krasijo številni venci uradništva pošte Maribor II, uradništva mariborske glavne carinarnice ter mariborskih posrednikov in špediterjev, počivajo zemski ostanki vzglednega narodnjaka, čigar spomin bo trajno živel med znanci priljubljenega pokojnika.

— **Tatovi koles spet agresivnejši.** V zadnjem času so tatovi koles nekoliko mirovali. Včeraj pa so spet stopili tatovi v akcijo ter ukradli dve kolesi. Tako je delavcu Ivanu Mlakarju iz Dravske ulice izginilo dvokolo znamke »Elfa« z evid. štev. 2—25069, dijaku Eriku Puharju iz Tržaške ceste 36 pa kolo znamke »Wanderer« z evid. štev. 2—119409.

— **Tajnstvena tatvina.** Šivilja Angela Koprivnik s Pobreške ceste je prijavila policiji, da ji je izginilo iz kasete, v kateri je bilo 2400 din gotovine, na doslej nepojasnjen način 500 din. Tatvine je osumljena neka ženska, ki so ji domače razmere pri Koprivnikovi dobro znane.

— **Domačija v ogenju.** Kočarju Viktorju Lubeju iz Zg. Dobrenja je zgorela domačija z vsem inventarjem vred. Razen poslopja je zgorelo ubogemu kočarju vse pohištvo, potem obleke in drugi predmeti. Tako je 8članska družina sedaj brez sredstev in brez doma. Ker tudi poslopje ni bilo zavarovano, je usoda Lubejevih tem hujša. Škoda znaša okoli 10.000 din. Kako je ogenj nastal, se točno ne ve, domnevajo pa, da je izbruhnil požar zaradi slabega dimnika.

— **Krvav obračun.** Na cesti pri Velki je neki 32letni Filip Nebl napadel predelavca Konrada Hermana ter ga z nožem dvakrat zabodel v hrbet, tako da se je Herman zgrudil na tla in obležal v mlaki krvi. Hermana so prepeljali v bolnico, napadalca pa so orožniki prijeli. Pri zaslišanju je Nebl izpovedal, da se je z napadom hotel maščevati zaradi neke zadeve. Maščevanje bo imelo svoje odmeve pri sodišču.

— **Čigav je pes?** V Scherbaumovo prodajalno v dr. Turnerjevi ulici se je zatekel psiček, ki ga dobi lastnik v omenjeni prodajalni.

— **Amokov tek pijanca v Studencih.** V Studencih je že delj časa živel 67letni brezposelni delavec Simon Šigovec s svojo družino. Ker je imel v zadnjem času že večkrat opravka z oblastmi, so mu sporočili, da ga bodo odgonskim potom poslali v domovinsko občino v Slovenjgradec. Šigovca je to tako razjezilo, da se je napil. V vinjenosti je povzročil pravcati Amokov tek. Z odprtim nožem je tekel za otroci. Ko so to opazili nekateri pasantje, so mu skušali izviti iz rok nož. Pri tem pa je pobesnel in je z nožem zabodel 45letnega kotlarja državnih železnic Petra Fridigarja iz Studencev, težko pa je tudi ranil svojo ženo in otroka, ki so vsi obležali v mlaki krvi. Podivjanega Šigovca so ukrotili orožniki. Težko ranjenega Fridigarja ter Šigovčevo ženo in otroka so mariborski reševalci odpremili v tukajšnjo bolnico.

— **Kradel, da bi oblekel svojo ženo.** Orožniki so aretirali 23letnega Pavla Dvoršaka iz Sv. Barbare v Slovenskih goricah, ki je pred dnevi ukradel Matildi Knechtl in Genovefi Kokol iz Vumpaha perilo in obleke v vrednosti okoli 3000 din. Ukradeno perilo in obleke je pustil Dvoršak pri neki šivilji preurediti ter jih je nato podaril svoji ženi. Dvoršaka, ki je tatvino priznal, so prepeljali orožniki v zapore tukajšnjega sodišča.

— **9 milijonov litrov vode porabijo Mariborčani** dnevno v sedanjih dneh. Kljub temu je preskrba našega mesta z vodo brezhibna, kar omogča studenec v betnavskem gozdu.

— **Prometni nesreči.** Na križišču Koroščeve in Turnerjeve ulice sta trčila 27letni Oton Lorbek iz Koroške ceste 56, ki se je peljal s kolesom, in 30letni krojaški mojster Franjo Vojsk iz Slovenske ulice, ki se je vozil z učiteljico Emilijo Ritonjo na motornem kolesu. Pri karambolu je dobil Lorbek hude poškodbe po vsem telesu, pa tudi Vojsk je bil poškodovan na nogah, dočim je po srečnem naključju ostala nepoškodovana Ritonjeva, ki je padla v velikem loku na cesto. Lorbeka in Vojska so mariborski reševalci odpremili v bolnico. Pri karambolu je bilo motorno kolo hudo pškodovano in ima Vojsk vrhu tega še okoli 3000 din škode, dočim se je Lorbekovo kolo pokvarilo do nerabnosti. — Na križišču Aleksandrove in Kopališke ulice sta trčila osebni avto nekega mariborskega zdravnika in tovorni avto. Pri tem je bilo zdravnikovo vozilo nekoliko poškodovano. Hujše nesreče ni bilo.

— **Kaj pa Maribor?** Iz vrst zasebnih nameščencev v Mariboru nam pišejo: »Že lani smo pričakovali, da bo Pokojninski zavod v Ljubljani gradil vsaj že napovedano enonadstropno hišo v Marijini ulici. Za letos pa so na nekem zborovanju celo napovedali, da bo Pokojninski zavod že letos gradil stanovanjski hiši v Marijini ulici in pa v Krekovi ulici, kjer je lani kupil lepo zemljišče v Krekovi ulici. Zasebni nameščenci smo, naravno, zaradi tega zelo prizadeti, saj ni Pokojninski zavod od gradnje velike poslovne in stanovanjske palače na Kralja Petra trgu v Mariboru ničesar več investiral, četudi so se od časa do časa lansirale v javnost razne napovedi glede novih večjih investicij Pokojninskega zavoda. Sedaj so v Celju dogradili lepo hišo. Celjani imajo svoj delež. Mislimo, da je sedaj tudi Maribor na vrsti, saj spada med naloge Pokojninskega zavoda tudi smotrno podpiranje ljudske stanovanjske politike, ki je v Mariboru spričo še zmerom precej visokih najemnin zelo aktualna. Mariborski zasebni nameščenci pričakujemo uresničenja napovedanih obljub. Prepričani smo, da se bodo vsaj do jeseni pričela gradbena dela v Marijini ali pa Hrenovi ulici. Potrebno pa bi bilo, da misli Pokojninski zavod v smislu svojega socialnega poslanstva predvsem na socialni položaj nameščenskih slojev, ki ne morejo reflektirati na velika, večsobna draga stanovanja, ampak ki smatrajo kot povsem umevno, da bo Pokojninski zavod uredil v svojih novih stanovanjskih stavbah cenena ljudska stanovanja z eno, oziroma dvema sobama. Na ta način bo mogoče zagotoviti Mariboru lepo število novih, cenenih stanovanj, ki naj se oddajo izključno reflektantom iz vrst našega zavednega zasebnega nameščenstva, ki je itak bilo dolgo vrsto let precej zapostavljeno in zanemarjeno.«

— **Gledališke vesti.** Upravnik Narodnega gledališča g. dr. Brenčič se je vrnil s potovanja Jugoslov.-bolgarske lige v Carigrad danes v ponedeljek, 24. t. m. — Glavni režiser, g. Jože Kovič se je vrnil s svojega potovanja po Italiji itd. ter je prevzel vodstvo zanimive gledališke razstave, ki jo v proslavo 20letnega obstoja Narodnega gledališča v Mariboru vprizori v okviru mariborskega tedna. — S prepotrebno prezidavo upravnega in dela igralskega poslopja kakor se vidi še ni nič. In ker se čez dobrih 14 dni že prične študij in predpriprave za prihodno sezono, najbrže letos tudi ne bo še nič, čeprav so bila tozadevna dela od strani mestnega stavbnega urada že razpisana in se je letošnja sezona na račun te prezidave kakor znano, predčasno zaključila. Zakaj se Narodno gledališče baš v Mariboru celo pri tem že davno potrebnem delu zapostavlja? Na primernejše poslopje uprave Narodnega gledališča bi mestna občina kot lastnica celega poslopja morala misliti že pred 20 leti, ko je bilo že gotovo, da se nemško gledališče preuredi v Narodno gledališče, kar je bilo načeloma izvršeno že z gostovanjem ljubljanske drame začetkom julija pred 20. leti v takrat še nemškem gledališču.

— **Pregled motornih vozil.** Predstojništvo mestne policije v Mariboru objavlja, da se vrši redni polletni pregled motornih vozil, ki služijo javni uporabi, to je avtobusov, avtotaksijev in avtoizvoščkov ter vseh v letošnjem letu še nepregledanih motornih vozil, ki so registrirana pri predstojništvu mestne policije v Mariboru dne 26. VII. 1939 ob 15. uri na dvorišču mestnega avtobusnega podjetja v Plinarniški ulici v Mariboru. Vsak lastnik motornega vozila mora prinesti s seboj prometno knjižico, opremljeno s 100 din drž. kolkom, takso za komisijski pregled za vsak avto din 54.—, za vsako motorno kolo pa din 27.—. Vozila morajo biti predvedena v očiščenem in v uporabnem stanju. Pregledi se bodo vršili z vso strogostjo. Lastniki letos še nepregledanih vozil morajo imeti pri pregledu tudi obe prijavni poli.

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Albanežejeva lekarna pri sv. Antonu v Frankopanovi 188, telefon 27—01, ter Vaupotova lekarna pri Mariji pomagaj na Aleksandrovi cesti 1, telefon 21—79.

— **Rezervnim oficirjem,** Mariborski pododbor Udruženja rezervnih oficirjev in bojevnikov opozarja svoje člane, da bo od 5. do 8. septembra skupno potovanje s prisostvovanjem vojaškim svečanostim na kraljev rojstni dan v Banjici pri Beogradu, nato pa poklonitev Neznanemu junaku na Avali ter nepozabnemu kralju Aleksandru I na Oplencu dne 7. septembra. Priskrbljeno bo brezplačno potovanje in prenočišče. Udeležba le v uniformi. Obvezne prijave članov sprejema uprava mariborskega pododbora do 31. julija.

— **Volitve obratnih zaupnikov.** Te dni se vršijo tudi v mariborskih obratih volitve obratnih zaupnikov, za katere se opaža precej živahno zanimanje. Tudi topot nastopajo vse tri svobodne strokovne organizacije s skupno listo. Nacionalno delavstvo voli skupno listo svobodnih strokovnih organizacij. Ob priliki volitev obratnih zaupnikov skušajo nekateri z raznimi govoricami ribariti v kalnem. Vsi zavedni nacionalni delavci naj ne nasedajo raznim trikom.

se je potem tisti shod vršil, ni

— **Smrtna nesreča.** Od Sv. Jurija v Slov. goricah proti Sv. Jakobu se je ponoči vračal na kolesu neki Ivan Kranjc iz Jarenine domov. Na strmem pobočju blizu Ketiševe gostilne mu je najbrž odpovedala zavora in z vso silo se je zaletel v obcestno drevo. Obležal je s prebito lobanjo in ostal na licu mesta mrtev. Prepeljali so ga na njegov dom.

— **Krvav pokolj v Slov. goricah.** Včeraj je bilo pri Sv. Ani v Slov. goricah žegnanje. Fantje so se zbrali pred Senekovičevo gostilno in se začeli prepirati, nenadno so se pa stepli. 10 fantov se je oborožilo s koli in napadli so nekega kmečkega fanta ter ga pobili na tla. Še na tleh ležečega nezavestnega so nato pretepali naprej. Ko so videli, da se žrtev ne gane več, so se stepli sami med seboj in nastal je pravcati pokolj. Pet ranjencev so prepeljali v domačo oskrbo. Glavne pretepače so orožniki že zaprli.

Iz Gornje Radgone

— **Sokolski nastop v Gor. Radgoni** bo v smislu sklepa murskosokolskega okrožja nepreklicno 10. septembra. Sokolsko društvo je te dni razposlalo vsem okoliškim društvom obvestilo s prošnjo, da na ta dan ne prirejajo svojih prireditev ter podpro delovanje te izredno izpostavljene obmejne sokolske postojanke.

— **Osebna vest.** Dosedanji vodja tuk. notarske pisarne g. Hinka Požuna, notarski namestnik g. dr. Jelko Ravnikar je postavljen za notarja s sedežem v Trebnjem.

— **Z razmesarjeno levo roko je bil v soboto pripeljan k tuk. zdravniku g. dr. Vinku Cremošniku 16-letni posestnikov sin Fr. Kaučič iz Radvenec pri Negovi.** Bil je zaposlen pri mlačvi, kjer mu je zobovje stroja razmesarilo levo roko v zapestju; zlasti sta do kosti poškodovana mezinec in prstanec.

— **Smrtna nesreča.** V soboto dopoldne so pokopali posestnika Franca Videmška iz Gaberk. Videmšek je v sredo popoldne spravljal žito v kozolec. Med delom pa je omahnil in padel tri metre globoko. Padec je bil tako silen, da si je ponesrečenec na treh mestih ranil črevo. Videmška bi bili še lahko rešili, če bi bili domači pravočasno poklicali zdravnika. Drugi dan so ga odpeljali v slovenjgraško bolnico, kjer pa je due isi po operaciji umrl.